

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/460ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Μαρτίου 2020

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης του COVID-19 (Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 43 παράγραφος 2, 177 και 178,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα κράτη μέλη έχουν επηρεαστεί από τις συνέπειες της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 με μοναδικό τρόπο. Η τρέχουσα κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας εμποδίζει την ανάπτυξη στα κράτη μέλη, γεγονός το οποίο με τη σειρά του επιδεινώνει τις σοβαρές ελλείψεις ρευστότητας εξαιτίας της αιφνίδιας και σημαντικής αύξησης των δημόσιων επενδύσεων που απαιτούνται στα συστήματα υγείας και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους. Τα ανωτέρω δημιουργησαν μια έκτακτη κατάσταση, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί με συγκεκριμένα μέτρα.
- (2) Είναι πολύ σημαντικό η έλλειψη ρευστότητας και δημόσιων πόρων στα κράτη μέλη να μην εμποδίσει τις επενδύσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων που στηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (το ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (το ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής (το Ταμείο Συνοχής) (εν συνόλω, τα Ταμεία) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (το ΕΤΘΑ) που απαιτούνται για την καταπολέμηση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.
- (3) Για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να στηρίξει τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), εφόσον κρίθει αναγκαίο, ως προσωρινό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.
- (4) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, η επενδυτική προτεραιότητα του ΕΤΠΑ για την ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας θα πρέπει να καλύπτει τις επενδύσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την ενίσχυση των ικανοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων των υπηρεσιών υγείας.
- (5) Για να υπάρξει μεγαλύτερη ευελιξία στην αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, θα πρέπει να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος και να θεοπιστεί μια απλουστευμένη διαδικασία που δεν θα απαιτεί απόφαση της Επιτροπής για την πραγματοποίηση αλλαγών στα επιχειρησιακά προγράμματα. Θα πρέπει να αποσαφηνιστούν τα πληροφοριακά στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή σχετικά με τις εν λόγω αλλαγές.
- (6) Για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, τα χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία θα πρέπει επίσης να παρέχουν στηρίξη υπό μορφή κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ως προσωρινό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.
- (7) Για να υπάρξει άμεση αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, οι δαπάνες για ενέργειες ενίσχυσης των ικανοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων θα πρέπει να είναι επιλεξίμες από την 1η Φεβρουαρίου 2020.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Μαρτίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2020.

- (8) Για να εξασφαλιστεί η επάρκεια οικονομικών μέσων στα κράτη μέλη για τη χωρίς καθυστέρηση πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων, είναι σκόπιμο να μην εκδώσει η Επιτροπή εντολές ανάκτησης για τα ποσά που μπορούν να ανακτηθούν από τα κράτη μέλη για τους ετήσιους λογαριασμούς που υποβάλλονται το 2020. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα μη ανακτηθέντα ποσά για να επιταχύνουν τις επενδύσεις που σχετίζονται με την επιδημική έκρηξη της COVID-19 και είναι επιλέξιμες δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾ και των ειδικών κανόνων των Ταμείων.
- (9) Τα ποσά που δεν ανακτήθηκαν το 2020 θα πρέπει να εκκαθαρίζονται ή να υπόκεινται σε εντάλματα είσπραξης κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων.
- (10) Για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, το ΕΤΘΑ θα πρέπει να στηρίξει τα ταμεία αλληλοβοήθειας και την ασφάλιση των αποθεμάτων για τη διασφάλιση του εισοδήματος των αλιέων και των υδατοκαλλιεργητών που πλήγονται από την κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας.
- (11) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν δύναμες, εξαιτίας της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (12) Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της απαιτούμενης στήριξης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ιοχύ την επόμενη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (13) Έχοντας υπόψη την επιδημική έκρηξη της COVID-19 και του επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης της συνδεόμενης κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, θα πρέπει να προβλεφθεί παρέκκλιση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που προβλέπεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που επισυνάπτεται στη ΣΕΕ, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητος Ατομικής Ενεργείας.
- (14) Επομένως, οι κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1301/2013⁽⁸⁾, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014⁽⁹⁾ θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1301/2013 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 3 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Επιπλέον, το ΕΤΠΑ μπορεί να στηρίξει τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ως προσωρινό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση μιας κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.»

- 2) Στο άρθρο 5, το σημείο 1 στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- (7) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).
- (8) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289).
- (9) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 20.5.2014, σ. 1).

- «β) προαγωγής επιχειρηματικών επενδύσεων στην E&K, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία, την οικολογική καινοτομία, τις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, την τόνωση της ζήτησης, τη δικτύωση, τα συμπλέγματα φορέων και την ανοικτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδικευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων μεταποίησης και πρώτης παραγωγής, ιδίως σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, καθώς και προώθησης των επενδύσεων που είναι απαραίτητες για την ενίσχυση των ικανοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων στις υπηρεσίες υγείας.».

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 30, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, για τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ, το κράτος μέλος μπορεί να μεταφέρει κατά την περίοδο προγραμματισμού ποσό έως το 8 % των διατεθέντων, από την 1η Φεβρουαρίου 2020, κονδύλιών μιας προτεραιότητας και κατ' ανώτατο όριο έως το 4 % του προϋπολογισμού του προγράμματος σε άλλη προτεραιότητα του ίδιου Ταμείου του ίδιου προγράμματος.

Οι εν λόγω μεταφορές δεν επηρεάζουν τα προηγούμενα έτη. Δεν θεωρούνται ουσιαστικές και δεν απαιτείται απόφαση της Επιτροπής για τροποποίηση του προγράμματος. Ωστόσο, συμμορφώνονται με όλες τις κανονιστικές απαιτήσεις και εγκρίνονται εκ των προτέρων από την επιτροπή παρακολούθησης. Το κράτος μέλος κοινοποιεί τους αναθεωρημένους δημοσιονομικούς πίνακες στην Επιτροπή.».

- 2) Στο άρθρο 37 παράγραφος 4, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μπορούν επίσης να παρέχουν στήριξη υπό μορφή κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ, εφόσον κρινεται αναγκαίο, ως προσωρινό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.».

- 3) Στο άρθρο 65 παράγραφος 10, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 9, οι δαπάνες για ενέργειες ενίσχυσης των ικανοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων στο πλαίσιο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 είναι επιλέξιμες από την 1η Φεβρουαρίου 2020.».

- 4) Στο άρθρο 96, η παράγραφος 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Με την επιτύλαξη του άρθρου 30 παράγραφος 5, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση όλων των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μελλοντικών τροποποιήσεων τους, του επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο, με την εξαίρεση εκείνων που εμπίπτουν στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο vi), στοιχείο γ) σημείο v), και στοιχείο ε), στις παραγράφους 4 και 5, στην παράγραφο 6 στοιχεία α) και γ) και στην παράγραφο 7, που παραμένουν υπό την ευθύνη των κρατών μελών.».

- 5) Στο άρθρο 139 παράγραφος 7, προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή δεν εκδίδει ένταλμα εισπράξης για τα ανακτήσιμα ποσά από το κράτος μέλος για τους λογαριασμούς που υποβάλλονται το 2020. Τα μη ανακτηθέντα ποσά χρησιμοποιούνται για την επιτάχυνση των επενδύσεων που σχετίζονται με την επιδημική έκρηξη της COVID-19 και είναι επιλέξιμες δυνάμει του παρόντος κανονισμού και των ειδικών κανόνων των ταμείων.

Τα μη ανακτηθέντα ποσά εκκαθαρίζονται ή ανακτώνται κατά το κλείσιμο.».

Άρθρο 3

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 508/2014 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 35 τροποποιείται ως εξής:

- a) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ταμεία αλληλοβοήθειας για κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, δυσμενή καιρικά φαινόμενα και περιβαλλοντικά συμβάντα»,

β) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το ΕΤΘΑ μπορεί να συνεισφέρει σε ταμεία αλληλοβοήθειας για την καταβολή αποζημιώσεων σε αλιείς για απώλειες οφειλόμενες σε κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, σε δυσμενή καιρικά φαινόμενα ή σε περιβαλλοντικά συμβάντα ή για κόστη διάσωσης αλιέων ή αλιευτικών σκαφών σε περίπτωση ατυχημάτων στη θάλασσα κατά τις αλιευτικές τους δραστηριότητες.»,

γ) οι παράγραφοι 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας, ιδίως όσον αφορά τη χορήγηση αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους αλιείς και την επιλεξιμότητά τους για παρόμοιες ενισχύσεις σε περίπτωση εκδήλωσης κρίσεων στον τομέα της δημόσιας υγείας, δυσμενών καιρικών φαινομένων ή περιβαλλοντικού συμβάντος ή θαλασσίων ατυχημάτων που αναφέρονται στο παράγραφο 1, καθώς και τη διαχείριση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κανόνες του ταμείου προβλέπουν ποινές σε περίπτωση αμέλειας από την πλευρά του αλιέα.

6. Οι κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα, τα περιβαλλοντικά συμβάντα ή τα θαλάσσια ατυχήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι εκείνα που έχουν αναγνωρισθεί επισήμως από την αρμόδια αρχή του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.»,

δ) η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χορηγούνται μόνο για την κάλυψη απωλειών εξαιτίας κρίσεων στον τομέα της δημόσιας υγείας, δυσμενών καιρικών φαινομένων, περιβαλλοντικών συμβάντων ή θαλασσίων ατυχημάτων που υπερβαίνουν το 30 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, υπολογιζόμενου με βάση τον μέσο κύκλο εργασιών της επιχείρησης κατά τα προηγούμενα τρία ημερολογιακά έτη.».

2) Στο άρθρο 57 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):

«ε) κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας.»,

Άρθρο 4

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2020.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. GRLIĆ RADMAN